

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 404
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 72
Ημερομ. Κατάθεσης: 14/10/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β 'ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Αθήνα, 14 Οκτωβρίου 2026

**ΕΡΩΤΗΣΗ
&
ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Θέμα: «Καθυστερήσεις, θεσμικές παρεκκλίσεις και ζητήματα διαφάνειας στην εφαρμογή του Συστήματος Επιστροφής Εγγύησης Συσκευασιών (DRS)»

Το Σύστημα Επιστροφής Εγγύησης Συσκευασιών (Deposit Return System - DRS) αποτελεί κομβικό εργαλείο της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής πολιτικής από το 2018 για τη χωριστή συλλογή και ανακύκλωση πλαστικών και μεταλλικών συσκευασιών ποτών, αναψυκτικών και νερού, προκειμένου τα κράτη μέλη να επιτύχουν τους δεσμευτικούς στόχους που έχουν τεθεί από την ευρωπαϊκή νομοθεσία έως το 2025 (77% χωριστή συλλογή) και έως το 2029 (90%), το οποίο η Ελλάδα όφειλε να το έχει θέσει σε πλήρη λειτουργία έως τις 31/12/2024.

Η κυβέρνηση με αποκλειστικά επικοινωνιακούς όρους είχε θέσει με τον ν. 4819/2021 ορόσημο έναρξης του DRS την 5η Ιανουαρίου 2023, δύο χρόνια νωρίτερα από τις προθεσμίες. Το αποτέλεσμα ήταν η πλήρης απορρύθμιση και αποτυχία, νομοθετικές τροπολογίες στο πόδι, μεταφορά του ορόσημου την 1η Δεκεμβρίου 2025 (αρ. 14 ν. 5151/2024), και τελικά μη λειτουργία του συστήματος μέχρι σήμερα.

Οι καθυστερήσεις αυτές έχουν ήδη επιβαρύνει τη χώρα με ευρωπαϊκό τέλος/πρόστιμο μη ανακυκλούμενων πλαστικών ύψους 623 εκατ. € (2021-2026), ενώ εκκρεμεί και παραπομπή της χώρας μας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Εκτός των καθυστερήσεων στην αλλαγή του παραγωγικού και καταναλωτικού μοντέλου και του προστίμου, σοβαρά θεσμικά προβλήματα και ερωτήματα προκύπτουν και από την διαδικασία εφαρμογής των θεσμικών αλλαγών, κυρίως για την επάρκεια της εποπτείας και τη διασφάλιση της διαφάνειας, κατά την ανάπτυξη ενός συστήματος το οποίο θα διαχειρίζεται δημόσιους πόρους εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ (για το 2027 εκτιμώνται άνω των 400 εκατομμυρίων ευρώ), προερχόμενων από το εγγυοδοτικό αντίτιμο που θα καταβάλλουν οι καταναλωτές.

Ενώ το επιχειρησιακό σχέδιο της DRS Hellas υποβλήθηκε προς έγκριση στον ΕΟΑΝ, μόλις στις 7 Αυγούστου 2026 και η διαδικασία αξιολόγησής του εξακολουθεί να βρίσκεται σε εξέλιξη σήμερα, η εταιρεία είχε ήδη προχωρήσει από αρχές του χρόνου, σε σειρά διαγωνισμών για συμβούλους και τον κύριο εξοπλισμό του συστήματος DRS, κόστους πολλών εκατομμυρίων ευρώ που δεν απεικονίζεται στα δημοσιοποιημένα στοιχεία των διαγωνισμών.

Όμως στον ν. 4819/2021 προβλέπονται συγκεκριμένες υποχρεώσεις τήρησης της νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις (ν.4412/2016) για τις προμήθειες όλων των Συλλογικών Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (Σ.Σ.Ε.Δ.) που θα έπρεπε να τηρηθούν και να γνωστοποιηθούν στον ΕΟΑΝ μετά την έγκριση του επιχειρησιακού σχεδίου της νεοσύστατης DRS Hellas.

Επιπλέον μόνο μετά την έγκριση του επιχειρησιακού σχεδίου θα είναι γνωστά και εγκεκριμένα τα τεχνικά χαρακτηριστικά του εξοπλισμού, τα γεωγραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά του σχεδίου, οι στόχοι και ό,τι άλλο απαιτεί μία προκήρυξη προμήθειας και εξοπλισμού.

Η εποπτεία τέτοιων διαδικασιών, δεν επιτρέπεται να εξαντλείται σε έναν εκ των υστέρων έλεγχο νομιμότητας, αλλά θα έπρεπε να προηγείται των οικονομικών δεσμεύσεων και να λειτουργεί ως δικλείδα ασφαλείας πριν δημιουργηθούν τετελεσμένα.

Ιδιαίτερη δε εντύπωση δημιουργεί η δημόσια ανακοίνωση της μιας εκ των υποψηφίων αναδόχων, ότι έχει αναλάβει μέρος των προκηρυσσόμενων υπηρεσιών, δίχως όμως να υπάρχει αντίστοιχη

ανακοίνωση της DRS Hellas και κυρίως δίχως να έχει εγκριθεί από την πολιτεία το επιχειρησιακό σχέδιο της.

Επιπρόσθετα, η αδιαφάνεια των προδιαγραφών των διαγωνισμών (δίχως συνολικούς προϋπολογισμούς, δίχως αριθμό των απαιτούμενων μηχανημάτων αυτόματης επιστροφής), εντείνει τους προβληματισμούς για την απουσία ελέγχου από τον ΕΟΑΝ. Ήδη δημοσιεύματα κάνουν λόγο για καταγγελίες περί φωτογραφικών διαγωνισμών.

Η Πολιτεία αλλά και οι εταίροι της DRS Hellas οφείλουν να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί μετά από όσα έχουν συμβεί στο χώρο της ανακύκλωσης όπου ένα σκάνδαλο έφερε πρόστιμα (ανάκτηση πόρων 65εκ.€ μέχρι σήμερα) και οπισθοχώρηση της ανακύκλωσης, όπως τα «Σπιτάκια Ανακύκλωσης» τα οποία όχι μόνο δεν ενίσχυσαν την ανακύκλωση, αντιθέτως, σήμερα βρίσκονται στο επίκεντρο έρευνας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας εξαιτίας διαπιστώσεων κρίσιμων ελλειμμάτων στους διαγωνισμούς προμηθειών.

Επειδή, η χώρα έχει πληρώσει ήδη ακριβά τις καθυστερήσεις και τις παλινωδίες από το 2019 στην πολύ κρίσιμη μεταρρύθμιση του συστήματος επιστροφής εγγύησης συσκευασιών

Επειδή είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί και στο πεδίο αυτό η διαφάνεια και ο υγιής ανταγωνισμός

Επειδή, το αρνητικό προηγούμενο και το ελεγχόμενο σκάνδαλο της ανακύκλωσης επιβάλλει αυξημένη θεσμική εγρήγορση.

Επειδή οι πόροι εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ που θα διαχειρίζεται η DRS Hellas όταν εγκριθεί το επιχειρησιακό της σχέδιο είναι δημόσιοι πόροι, γιατί προέρχονται από τους πολίτες,

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η αδειοδότηση του Συστήματος Επιστροφής Εγγύησης Συσκευασιών από τον ΕΟΑΝ και ποιο είναι το επικαιροποιημένο χρονοδιάγραμμα πλήρους λειτουργίας του;
2. Έχει εγκριθεί από τον ΕΟΑΝ ο Κανονισμός Προμηθειών της DRS Hellas και πώς διασφαλίζεται η συμμόρφωσή του με τις αρχές της διαφάνειας και του ανταγωνισμού (ν. 4412/2016);
3. Πως θα αντιμετωπίσει το ΥΠΕΝ και ο ΕΟΑΝ το γεγονός της διενέργειας διαδικασιών προμήθειας εξοπλισμού πριν από την έγκριση του επιχειρησιακού σχεδίου της DRS Hellas;
4. Ποια πρόσθετα μέτρα λαμβάνονται ώστε να διασφαλιστούν η διαφάνεια, η σχέση κόστους/οφέλους και η πραγματική απόδοση του εξοπλισμού, αποφεύγοντας φαινόμενα όπως τα «Σπιτάκια Ανακύκλωσης» που ερευνάται από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία;

Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Παρακαλείται ο αρμόδιος Υπουργός να καταθέσει προς ενημέρωση της Βουλής και των πολιτών:

- Την εισήγηση του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.), όπως εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 218.7/27.01.2025 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού, η οποία ελήφθη κατά την 218η συνεδρίασή του
- Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/11634/250/06.02.2025 εισήγηση οικονομικών επιπτώσεων, της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
- Το αίτημα με το οποίο υπεβλήθη προς έγκριση ο Κανονισμός Προμηθειών της DRS Hellas, καθώς και η σχετική έγκριση του ΕΟΑΝ

Ο Ερωτών και Αιτών Βουλευτής

Σωκράτης Φάμελλος